

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . 6 ft. —
Fél évre . . . 3 ft. —
Havonta . . . 1 ft. 50 kr.

Előfizető lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

A lap szállásra és a nyilatkozatok továbbítására a kiadónak van köze.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetési díja:

Öt soros hirdetés . . . 6 kr
Hírdetés minden sorára . . . 20 kr
Nyilatkozat minden sorára . . . 20 kr

Hirdetési díjat a kiadó. Hirdetés és előfizetési díjakat a kiadóhoz kell befizetni.

Előfizetési díjat, reklámokat és hirdetéseket a kiadóhoz kell befizetni.

B.-Gyarmat nov. 8-án.

Lapunk múlt számában egyik cikkünkben hangot adtunk annak, hogy az önszegélyző egyletek azon általánosan működő újabb intézményekhez tartozhatnak, melyek valamely iparág fejlesztésénél, hathatós segéd eszközként szerepelhetnek.

De az önszegélyző egyletek eredeti céljuk és rendeltetésüktől eltértek.

Általános nézetű kezd válni, hogy a pénz azon egyedüli eszköz, mely az ipari életben minden szükségletet kielégít; nem csoda tehát, hogy az önszegélyző egyletek, — céljukhoz és eredeti rendeltetésükhöz képest helytelenül, pénzintézetekké fajultak s ma már a bankok jellegével felruházva, — a polgárság által összeadott filléreket — üzletszerűen forgatják.

Igaz, hogy a pénz ama általános csere eszköz, mely által a szükségleteket legkönnyebben szerezhetjük meg; de a szükségleteket meg kell különböztetnünk; mert egészen más az, ha egy iparos azért vesz kölcsönt igénybe, hogy a kölcsönt vett összeget ipari vállalatba fektesse, vagy azért, hogy azt anyagi szükségleteinek fedezésére fordítsa; ama szükségletnél a tőke megmarad, sőt kamatozni fog a munka és a kifizetés nyereség által, míg az utóbbi esetben a tőke emésztetik fel.

Az önszegélyző egyletek jelenlegi szervezete mellett a megszorult iparos azért vesz kölcsönt pénzt, hogy azon éllelmi szereket vásároljon, s mivel ezen pénzszerzés könnyen megy, könnyen megfellelkezik más egyébről, arról t. i. hogy a pénzt kamataival együtt vissza kell fizetni, s hogy az csak úgy lesz vissza fizetendő, egyéb vagyoni alap nem lévén, ha az illető iparos nyereséges munkavállalatba fekteti; a pénz továbbá sok rosznak kútforrása lévén, könnyen von el sok iparost a munkától, — míg a kölcsönvett pénz egészen el nem feccsereztetik. A pénz kölcsön tehát ilyen esetekben nem segély, hanem veszélyes vállalat. Pedig ezen esetek a leggyakoribbak, kivált városunkban, hol alig van egy két iparos, ki az önszegélyző egylet apró kölcsönjei által el nem csábított volna, s ne sinlő a visszafizetésre járó nehézségeket, anélkül, hogy az apró kölcsönök által magán vagy családján segített volna.

Az önszegélyző egyleteknek egészen más rendeltetésük van Angol vagy Franciaországban, hol egy tudós nemzetgazdász szervezte azokat először, még pedig a kultúr élet min-

den ágára nézve, tehát úgy a földmívelés, mint az ipar és kereskedelem nézve is. -- Városokban — természetesen — csak az ipar és kereskedelmi önszegélyző egyletek bírhatnak jelentőséggel.

Az önszegélyző egyletek a szociális kérdések megoldásánál főszerepet játszanak s elejét veszik a jogtalan comunismusi törekvéseknek. — Azért tehát ezeket eredeti rendeltetésükhöz képest kell szervezni és terjesztetni.

Eredeti rendeltetésük az önszegélyző egyleteknek korántsem közvetlen vagy is pénz kölcsön által való segélyezés, hanem közvetett, vagyis mindazon módok közvetítése, melyek által a földmíves, iparos vagy kereskedő pénzhez juthat.

Jelen cikkünkben az iparos önszegélyző egyletekre szorítkozván, próbáljuk kifejteni röviden, melyek azon közvetett módok, melyek által az iparos pénzt szerezhet?

Sok iparosban meg van a kellő ügyesség, de azt tökéletlenség miatt nem érvényesítheti. Innen van a tőke ama elhatárolódása, melyszorint a tőkékkel rendelkező uszorások, kik valamely üzlet ághoz még csak nem is konyitának, elhalásszák az ügyes iparos elől a munkát, s minden nyereséges vállalatot. Pedig ezen bajon társadalmi uton könnyen lehetne segíteni, ha volna oly önszegélyző egylet, mely az iparosnak anyagot előlegez, vagy ha annak birtokában nem volna, azt gyorsan közvetíti.

Első tehát munka a nyag, melyet minden iparosra nézve az iparos önszegélyző egyletek közvetíteni tartoznak. — Ezen előleg iránt az egylet biztosíthatja magát, mert ha a vállalkozó iparos kimutatja a vállalat megkötését, az előleg és a netáni kamatok erejéig rendelkezési uton leltatást eszközöl a vállalat adóval.

A második rendeltetése az önszegélyző egyleteknek a munkaszervezés.

A munkahiány felett általános a panasz; de a munkahiány nem örökös, utóvégre is a kínálat és kereslet közti egyensúly létre jön, vagy éppen a kereslet lép túlsúlyra s akkor a munka ismét szaporodott lesz. Volt e kor, a melyben a kínálat és kereslet közti arány stagnált volna? Ezek úgy üzik egymást, mint a hullámhegy a hullámvölgyet.

A társadalomnak tehát az jutott feladat, hogy a kínálat és kereslet közötti differentialis hullámozás alatt összerövel működjen a kész munkák elkészítésén. — A munkahiány függ továbbá a cikk és a becsár közötti aránytalanságtól, minok ugyan erős el-

lensúlyozója a verseny, de ezen aránytalanság az úgy mondott „jobb időben” szokott előállni, mikor a termelő bizzan ul elkészült terményei felett, s a jövőre mit se gondolva, úgy szabja meg cikkei árát, amint maga akarja. Mi teendője volna az önszegélyző egyletnek a munkaszervezés? — Az önszegélyző egylet a kézmunkákat beváltja, azokat rak-tárilag kezeli s azok eladási árából elégtit ki magát, esetleg pedig a fölös nyereséget a termelőnek visszaadja.

A közvetlen segély, vagyis pénzkölcsön csak egy esetben mutatkozhatik közlészerűnek, t. i. ha az iparos betegség miatt képtelen lett a munkálkodásra.

Az ily egyletnél általános elv a munka. Ezt kell érvényre emelni, arra kell módot és alkalmat nyújtani minden iparosnak társadalmi uton, ha azt akarjuk, hogy a proletarizmus ne terjedjen s hogy a tulajdonság fenyegető comunismus istápra ne találjon.

H. D.

Közgazgatási bizottsági ülés.

(t. hó 9-án)

Főispán úr Gr. Gyurky Ábrahám ő m. társasága melegen üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, az ülést pont 10 órakor nyitja meg.

Alispán Madách Károly úr bejelentése folytán hiányzóak: Dr. Baintner Ferenc, megyei főorvos és Elszner Ferenc, megyei főmérnök; az előbbi betegség, a másik hivatalos ügyben való távollét miatt.

Felolvastatik az ügyviteli szabályzat, mely a bizottsági eljárás alakszerűségeit kimerítően határozza meg, az egész terjedelemben el őn fogadva. Ezen szabályokat lapunkban is közzétesszük.

Beniczky Gyulának az ügyviteli szabályzatban foglalt azon pontja nézve tett észrevételeire, melyben: az előadó még akkor is köteles a bizottsági véleményt fogalmazni, ha az nézetével meg nem egyezik, Gr. Forgách Antal felelt. — kiemelve, hogy ellenkező esetben az ügyvitel sokszor akadályosva lenne, hogy ezen eljárás eddig nemcsak a közigazgatási de a bírósági eljárásnál is szokásban volt és illetve van.

A bizottsági ülések jegyzőkönyveinek hitelesítésére megválasztott az ügyviteli szob. ért. megkivánt 5 tagú bizottság, melynek tagjai Madách Károly alispán ur, továbbá Reményfy József, Melicher Ferenc, Hanzély László és Eboczky Emil urak.

Alispán úr jelenté, hogy Endrődi István, Sodor József, Rákossy János, Straub Károly, Borbács János, Ticsinasky József, körjegyzők a képviselőválasztók lajstromát többszörre sürgető felhívásra be nem terjesztvén, — hivatali eljárásukban tapasztalt hanyagnak miatt megdorgáltatnak. Tudomásul vétetett.

(Bodiczky Samu tiszovnik körjegyző többször tanúsított hanyagnak és képtelenség miatt elmozdítottat.)

Az utak megvizsgálására ki lettek küldve: Pokorny Gusztáv és Scitovszky János urak; az elsőre a Losozástól B.-Gyarmatig, a másodikra a B.-Gyarmattól Váczig vezető utak átvizsgálása bízott.

Ezekután felolvastattak a házassági engedélyek és a katonai kötelezettség alóli felmentésért beadott folyamodványok. Ezek amennyiben kellőleg felszerelve voltak a folyamodók javára intéztettek el. — Gr. Csebrán László úr indokolt felszólalására határozata ment, hogy a körjegyzők utasítsanak, miszerint a katonai kötelezette-

ket a sorozást megelőzőleg ügyeltesse, hogy felszólalásait kellőleg felszereltet adják be, nehogy a felmentési ok későbbi kiderítése esetén a szokásos és a felmentési szegényebb sorozatokig terhelő 30 ft.nyi kincstári díj fizetés érje.

Grammich Géza adófelügyelő úr előterjeszté, hogy a folyó évben becsült adó 129.358 ft. 18 l. kr, adóhátralék 104.823 ft. Összehasonlítva azonban az évi adóhátralékot a tavalyival, az évi 23000 ft. tal. kevesebb adóhátralék mutatkozott.

Az adófelügyelő urak néhány interpelláció is érte egyes bizottsági tagok részéről, kiknek már a jövő nyegyel adója a restul utasított szolgabírók által végrehajtatott. Tekintve azonban az átlamati körzakkal járó nehézségeket, — az interpellációk meg-szorgodtak az adófelügyelő úr azon feladatában, miszerint a végrehajtható és emel-kes adók nem voltak külön választva. — A bizottság részéről pedig azon óhaj nyilatkozott, hogy az adók behajtásánál az adófelügyelőnek a kellő méltánylást s az igazságszolgát tartan meg kell.

A becsült állományváltási ügy, melyben a nagy összegre felzaporodott váltási díj ömögnek ráta szerinti kifizetése kérelmezettik, hosszabb eszmecsere után adott alkalmat. Az adófelügyelői vélemény szerint az ügy elbírálására azon indokból illetke-ten a közigazgatási bizottság, mert a száll- lóállományváltás körüli eljárás az 1869: XXIX. t. cz. szabályozta. Tekintve azonban, hogy a község a hátralékos váltási díj meg-végrehajtása által vagyoniilag tönkre téte- nek, tekintve továbbá, hogy a község ne-hány év előtt hamvá égett; hosszú tanács-kozás után főispán úr gr. Gyurky Ábrahám őmlőtlősége a községnek adott kifejezetten igértével, hogy az ügyben a pénzügyi-miniszternél fog lépéseket tenni. Ezen aján- lata melegen fogadtatott az egész bizottság által.

Reményfy József úr a rádi, penzi és marczali szállóállományváltási ügyekről fel-borván, kívánsa, hogy ezen eszmék meg-egyenek sok községtől, de más törvényhat-óságok több községeit is sújtó ügyben a min-istériumban felirat intézzenek. — Gróf Forgách Antal úr azonban csak e specialis esetre találja szükségesnek mozdítani.

Melicher Ferenc kir. ügyész úr — azép keretbe ültetve véle jelenté, hogy a megyei bíróságról a t. bizottság elvontat halgatta végig. Ezen jelentésből, azba meg-érdemlent, hogy azt egy terjedelmében kö-zöljük, térhiány miatt csupán a számadatokat tesszük közzé, mozdítván egye-dül a b.-gyarmati bíróságra. A b.-gyarmati bírósá 168 sárkájában évente a fegyvercsék létszáma 240—260 db-ot váltakozik; ákt-ber hava 31-en a létszám: 241 volt. Egy rőb nap-i ellátás 18 kr-ba kerül, s így 260-nál egy hó alatt 1410 ft-ába kerül az állomány. A fe-gyvercsék minőségére nézve: a b.-gyarmati kir. törvényszék által 1 évre ellátott és több a kir. ügyész által más törvényszék ter-letéről importált fegyvercsék. — A dolgo-zókban szabóság és tisztasággal fog-lalkoznak. Azon adat, hogy a szabó fe-gyvercsék évente 3640 katonabélt készítenek, igazolja a bírósáknak melletti épült dolgozók-hoz elteleltatásukat.

A kir. ügyész úr véleménye folytán ha-tározata ment, hogy a körjegyzők törvén-delet által szigorúan visszatartanak — a beküldött vizálati foglyok erkölcsi: biz-nyitványainak rögtön beküldésére, ne-hogy a vizálati foglyak tartama a kör-

jegyzék ama hivatali hanyagsága által lassúbbak.

Pongrácz Károly árvaszéki elnök s kir. tanácsos ár tüzései jelentést tesz az árvaszék októberi havi állapotáról. A jelentés szerint bejelentett 26 haláleset, — ebből az árvek létszáma: 40; fogyott: 6; nagykorúság, férjhezmenetel: 1 haláleset állt; ezek hagyatékának száma 28, letétár szerinti értéke 49,363 frt 64 kr. ezt terbeli 8800 frtnyi adósság; letétteményezett összeg 8211 frt 60 kr. kiutalványostott: 2585 frt. Beadványok száma: 753 s így ez ideig januárus havától 6588. — Jelentése tudomásul vétetett.

Ebecsny Emil tanfelügyelő s kir. tanácsos ár hosszán előadást tartott a tanügyi állapotának okairól. Részletes jelentést a tanfelügyelők számáról, az iskola látogatásáról, az iskolák helyzetéről, a tanítók tankezeléséről, a tananyagáról, az iskola körülményeiről stb. rövid ültetése s ez okból folyó ismeretlensége miatt nem adhatott. — Azon időtartam, melyekben a tanügyi törvények több pontjai kivételben minden községben közzétették a közzétételük, hosszabb eszmecsere után elfogadták.

Reményfy József úr ki a gyakorlati élet nagy mestere; — megjegyzi, hogy ne a tanácsok szüntelen a községeket körredekkel, hanem a már elég községben megkezdett tanítások, s törvények szigorú végrehajtása legyen az iskolák s szakközsegek. — Az iskolák körékre nézve pedig felhívja, hogy ezek ugyan sok községben megvannak, de azok nem rendeltetésükre használatnak, így pl. a nagyváradi iskola kertetek egyházi földetől krumpli és bab termelésre használták.

(Általában a megyei tanügyi helyzet válságos labon áll.)

Pokorny Gusztáv két interpellációt intéz a tanfelügyelőséghez. Az egyik: „Van-e tudomás a tanfelügyelő úrnak arról, hogy Losoncban, noha az ismétlődő iskolai felvonulások serege, s az nagy költséggel tartatik fenn; mégis üresen áll, s nincs senki, ki az ismétlődő iskolákra vonatkozó minisiteri utasítás teljes szigorú végrehajtása? A második: „Van-e tudomás, hogy Losonc-Tudáron van egy izraelita engedélyesen tanuló, mely semmi ellenében nem részesül? A tanfelügyelő úr tudomásul veszi az interpellációkat s azt feleli, hogy igenis van tudomása ezekről, de a törvény még eddig nem volt hatályban végrehajtani.

A főorvosi jelentést, Dr. Baintner Ferencz főorvos ár távolléte miatt Komjáthy Anselm főjegyző ár olvasta fel. Eje-

lentés — a bizottság öröme — csekély adatokat foglal magában. Főbb mozzanataiban a következő: járvány nem fordult elő, halálesetek száma igen csekély, marhavész csak Alsó Bodonyban volt, hol 32 darab hullott el.

Bene Gyula postaigazgatósági kiküldött jelentéséből kitűnt, hogy Nógrád megye postája megfelel a kívánalmaknak. Van ugyanis 22 posta, 9000 lakosra esik egy posta, az átlag távolság egy posta állomástól a másikig 3¹/₂ mföld.

Terény községének ama folyamodása, miszerint posta állomást rendszeresíteni kíván, elvetették, mivel a kombinált forgalmi viszonyból kiderítették, hogy azt fenntartani képtelen lenni.

A jövő havi közigazgatási bizottsági gyűlés december 14-ére határozottat.

Ez ülése d. n. 3 óráig tartott, mikor is, több tárgya nem lévén, a főispán ár által feloszlatták. A főispán ár az ülése végével zajosan megjeleneztetett.

Adakozzunk a törököknek!

Ha jól körülnézzük magunkat, van már körülbelül száz éve annak, hogy az európai diplomácia meghazudta a lélek harangot az Oszmán Birodalom felett; elkecselték a keleti oroszánt „beteg embernek, úgy, hogy aztán egész pereputtyával visszatarodhassék oda, a honnan jött — Ázsiába.

De legjobban kezdtek ezt a működet a tizenharmadik század vége felé, midőn a nyugati hatalmak egyesülve az oroszszal, megcsinálták a „keleti kérdés“-t.

Midőn II. k. Mahmud szultán 1808. július 18-án a letett IV. k. Musztafa szultán helyébe a trónra emeltetett, egyszerre mint egy villanyvészre — perze Oroszországot szűzítésére — felláztak a porta valamennyi alattvalói, görögök, bolgárok, mainoták, abasiták, stb. és hogy a véres lázadás teljes legyen, Oroszország is levelette Alarcszt és előállott követeléseivel: Bulgáriát Olaszországot és az angol követnek Konstantinápolyból való kiutasítását követelte; miután pedig ezt a porta visszautasította, Oroszország is megüzente a hadat Ozmániának.

A hadi szerencse a törököknek kedvezett ugyan, de állami létének önállósága ez időtől fogva meg lett ingatva, s támadt aztán a soknemű surlódásból, egy most is gyakran hallható kérdés: a keleti kérdés.

Sok főfájást okozott ez már a diplomáciának, mert Törökország nem bírta

elégde nyomni koronkint fellázadó alattvalóit, s amogy is az angol kormány kegyelméből élve, napról-napra alágyedti, úgy, hogy most végvonaglásában osztakodnak hagyatékuk felett az „európai doktorok.“ Pedig:

„Meg sem halt még, el sem lett még temetve.“

Már is varjuk kárognak sejtette.

Szóval: kiakarják taszítani Európából.

Erről akarunk beszélni.

A kérdés szíve olvasom az: Van-e joga a török nemzetnek európai birtokhoz, és van-e joga más hatalmaknak, a törökök Európában lététől „kérdés“-t csinálni?

Fejtsük meg az első kérdést — nem politikai, hanem társadalmi szempontból.

Európa népségének háromnegyed része nem Európában lakott, hanem Ázsiából, az emberiség bölcsőjéből vándorolt ide.

E népek közül kiválik leginkább a magyar és a török. Bejött mindkét nép Európába, minden talpalatnyi földet karddal kezében foglalt el, vérvél szelvéste. Becsületesen, karddal, vérvél szerzett föld a törökök európai birtoka, minden elfoglalt tért elezett hősök vére áztatja; — megilleti! az övé és senkinek semmi köze hozzá! A törököknek ép oly joga van itt élni, mint az oroszoknak, francziának, vagy magyaroknak.

No hiszen szépen megköszönök mi Európának, ha idővel egy „magyar kérdés“-t csinálva, azt mondaná nekünk, hogy kerekedjünk fel és takarodjunk vissza Ázsiába, oda a honnan jöttünk!

Mi pedig nem megyünk; dehogy meggyünk. Nincs joga senkinek olvenni összeink vérvél szerzett birtokát. Ezt mondhatja a török is.

A mi a második kérdést illeti, csak azt a régi magyar közmondást állítjuk ide, hogy „seperjen mindenki a maga háza előtt“; legyen gondja Európának saját bajaira, és ne üsse az orrát idegen hatalom dolgába.

Gladstone, a volt angol kormányelnök, hogy a törökkel rokonszenvező Dziraeli kormányt megbuktassa, egy munkát tett közzé, melyben borzasztó szörnyűködik a törököknek Bulgáriában elkövetett kegyetlenségei fölött, s minden héten összehívott egy meetinget, hol elhatározottja a törököknek Európából való kiutasítását.

A tisztelt kormányelnök — perze — nem akar emlékezni az ötvenes években az angolok által Indiában elkövetett kegyetlenségről, midőn az elfogott indusokat ágyuk elé kötözve expédiálták Vian-

orazágába. Szóval oly kegyetlenségeket vitt véghez a civilizált angol hadsereg melyekhez kevésbé civilizált török sereg kegyetlenségei nem is hasonlíthatók.

Az orosz jóakaratairól pedig, jobb ha nem is szólunk.

Longyolozás és Szibéria ölményai, az akasztófák légiói és a kancsuka, — e néhány szóval ki van fejezve Oroszország társadalmi törekvése. A „beteg oroszán“nak úgy látezik addig török orra alá a borsot, míg egyszer majd felemeli talpát amogy istengázába és agyonzuza valamennyit.

Vigyázzon a vén Európa magára!

Azon sebeket, melyeket a török nemzet önvédelmi harcában kap, éreznie kell Európának minden kivolt nemzetnek.

Tőlünk a rokonszenv azért nyilatkozik, mert egy nemzetet, melynek életénél fogva létjoga van, üldöztetni látunk, nálunk magyaroknál a humánus elvek irányadók.

Megyünk-e külsőre? A rokonszenv ezen tüntetés nélkül kifejezését mutassuk meg mi is a világ előtt, járuljunk a törökön jogtalanul ejtett sebek bekötéséhez állárcsunkkal.

Ezen adományok összegyűjtését e lapok szerkesztősége vállalván el, a beérkezett összegeket a lapokban nyugtázza, — Postre, a török consulatesnak küldendő.

A szerkesztőség.

CSAKTÖR.

Valami a kávéról.

Napjainkban annyira terjed a kávénak használata, hogy kíváncsú annak hatását alaposan megismerni; azonban a tudomány mindeddig nincs tisztában azon kérdésekkel, hogy a kávé élelmiszer-e? vagy ital, melylyel szomjunkt olthat? melegítőre szolgál-e? vagy fűszer, orvosság, vagy még?

Vegyeszeti vizsgálatok alkalmával a kávéban egy sajátságos, lényegű kávéanyagot találtak; hasonló anyagot tartalmaz a tea és az afrikai négerk által nagy mérvben használt kávédió. Miután tehát a kávé, tea és a kávédiót a legkülönbözőbb népfajok élvezik, és látjuk, hogy milliók és milliók ösztönyszerűleg táplálkoznak ezen anyagok egyikevel, melyek egy fontos alkatrészt képeznek bennük: abból következtetjük, hogy a kávé használata előnyös.

A kávénak előnyös hatása az újabb vizsgálatok nyomán abban nyilvánul, hog-

TELEKCIPI EPIGRAMMAK.

GÖTTE UTÁN.
Ferdinanda Csallomjai.

11.

Meenyire csemetnek s fáradnak a jó papok am'éri
Mormog a nép ma, miként mormola tegnap előtt.
Hagyd a papot, hiszen ő legjobban tudja,
hogy a nép
Mormolán tegnap mint ma, vigaszra talál.

12.

Aki rajongva tanít, hiva sok mint a főveny;
ámde
Csak főveny s főveny; a gyöngy egyedül
az eszély.

13.

Kellemes a fakadó löbörre tapodni tavasszal,
és ha a kis bárány selyme kezünkbe merül;
Kellemes látnunk, ha virággal teljes a hajlé,
s hogy a lombkorla szídjé üditi szemünk,
ámde a lány kebelét kedvesb ékíteni virággal,
s nekem egek kéjből mitsem adott a tavasz.

14.

Olyan az ország mint az élővas; pörtyölye az, ki

Rajta uralkodik; a pléb a középben a nép;
Jaj a szegény plébnek, ha az önkényt méri csapást!
Ferdén rá, soha nem készül a katlan így el.

15.

Sok követőre talál, ki rajong, s nagy a népre hatása,
Mig ki eszélyt hirdet, hivi csak kevesek,
A csoda-tévő kép rossz festmény többnyire;
szellem
S művészet nem a pór durra kezébe való

16.

Tegyé magát úrrá akit önönk előnye vezérel;
Ám mi csak azt tennék meg, ki nekünk ad előnyt.

17.

Mondják: megtanít a szűkség az imára:
Olaszban
Jó tanító lebet, itt van nyomor untilg elég.

18.

Mily nagy a tudulás eme boltba, mi strigo-serényen
Mérk a portékát, és szedik érte a pénzt!
Sárga tubák ez a czikk; a nép prűszenthet önállón,
Nem kell rendelet és orvosi írka reá.

19.

Mert ki Velenczében nemes, abból doge lehet még,
Innen a gyermek már búszke, mivel komoly itt;
S római vallású eme földön az ostyá azért oly
Szellemi, mert istent szentel a pap belőle.

20.

Békesen áll a hajógyárnál két ókori országn,
Kiszertül mellettük bánya, csatorna, kapu.
Hogy ha lezállana most János, kocsijáho si mulna
Mindkettő, s készen lenne a búszke fogat;
Ah de pihennek szomorúan; mindenhol a szárnyas
Kandurt látni miként őzi Velencez jogát.

A mágnos hegy.

TÖRÖKÖK.

Magyar Náci uti naplójából.
(Folyt. és vége.)

A sárkány plasztikus alakban oldalait farkával csapkodva és szárnyait türelmetlenül rázza, — állott az ősz mellett, — míg rettenetes körmei idegesen mélyedtek a földbe.

Ki vagy te, ki ily rettenetes társaságban utazol? Kérdé félig megdermedve Nácink.

En deák vagyok, — felelt az ősz — ez pedig „Renommé“ nevezetű paripám, szegény pára egy időben midőn már senkiesem hederített reá, már igen gonoszul érezte magát, de hála ellenfeleinknek az ügyetlenségben kifejtett páratlan ügyességének, most parancsolatra bár mikor tűzet okád, — míg azelőtt ha tüzet akartam látni szájában, egy stinkaderost voltam kénytelen bele szorítani.

Ez tehát a garabonciás deák — gondolta magában Náci, míg fennhangon megbajtán magát, tovább így tudakozódott: Szabad kérdezősködni ezen derék csodabogár nemes familtájáról? A griffek vagy a sárkányok tartják-e magokénak?

Óh, oly bizonyosan sárkány, mint kétségkívül, hogy a sülvemény a szőlifamiliahoz tartozik, — különben is a griffeket t. i. a „bőhmische griffeket“ tudán kívül egy kollegám lovagolta, mivel mindig a legjobb egyetértésben álltunk, mint Castor és Pollux az égen, ha t. i. az egyik culminált a másik lenyugodott; — de tessék paripámon helyet foglalni, átközben, házam felé, a dolgokat bővebben megbeszélhetjük, — itt van bőrdűdüm, válasszon magának ruhát, mert jelen liberáljában, ha hiszem is, hogy ezen vad vidéken és népek között nagy érdekeltséget kelthetett, de azon hideg felső régekben, melyeket át fogunk szelni, azt hiszem ön magának is fűzatlán szabad elvőnek fog tapasztaltni.

Náci szó nélkül a bőrdűd után nyalt. Ekkor egy tompa csattanás hangzott, — Náci egy fehér felleg borította el, — s midőn az eloszlott, ő maga a földön terpesz

rézsben, mint fűszer, rézsben, mint orvos-ság működik.

Mint fűszer oda hat, hogy emésztésnél a gyomor több emésztőnedvet választ el. Az ételek t. i. csak akkor emésztetnek meg, ha a gyomor falai egy bizonyos nedvet ömlesztnek a gyomorba, mely azon tulajdonsággal bír, hogy az ételeket feldolgozza, megemészt. Azért a gazdag, ki bőven ebédel, ebéd után egy csöze kávé itzik, hogy az ételeknek megemésztését előmozdítsa. Miután pedig éjjel az emésztés gyengébb, — s ez az oka, hogy nehéz emésztetű vacsora után rosszul alszunk; s miután a gyomor reggel bágyadt és töltlen: a reggeli kávé a gyomorfáradásra ingerlőleg és életlőleg hat és azt új tevékenységre buzdítja. Ez okból kávé után jobb is szokott lenni étvágyunk, mint előtte. Ebben áll a kávénak, mint fűszernek jelentősége.

De joggal tulajdonítunk a kávénak orvosszerű hatást is, a mennyiben szellemi és idegtevékenységünk elcsúszóját szolgál. Ismeretes dolog, hogy elűzi az éjjeli fáradtságot, és erős kávénak használata által hosszú ideig elkerülhetjük az álmot. Sőt azok, kik szellemileg vannak elfoglalva, kávé után élénkebbnek érzik magokat és azt nem ritkán eszköz gyanánt használják arra, hogy munkaközben elfáradt szellemi tevékenységüket megújítsák. És így a kávé a társalgást is élénkíti, és ha látjuk a kávévénélket, kik uszonna előtt hallgatagok és morogók, látni fogjuk azt is, hogy uszonna után a társalgás élénk, gyors és nemcsak a nyelvek oldattak meg, hanem a tekintetek, kezek, sőt az egész test és lélek bizonyos merevségtől szabadult meg. Reggel pedig, midőn az éjjeli nyugalom dacára a szellemi tevékenység inkább álmos, mint éber a kávé használata által az idegeket felizgatjuk s mintegy a lelket a napi munkára felébresztjük.

A kávé hasznos vagy ártalmas voltát illetőleg kétségtelen, hogy miután az idegekre ingerlőleg hat, gyakran inkább káros, mint hasznos hatása van. Nyálkás természetűeknek igen szükséges a kávé és szívesen isszák. p. Németországban és külön a legkedveltebb cikkek egyike és roppant nagy mennyiségben fogyasztatik. Fogékony természetű embereknek inkább ártalmas, és helytelen őket kávéivásra kényszeríteni; öreg emberek azonban, kiknek tanyává lett idegtevékenységük már igaztalan szorult, a kávé-kauna fenekére igen szívesen néznek.

A szegényebb háztartásoknál szokásos vegyíték a cikoria, ártalmas pótszere a kávénak, mert annak hatásos alkotórészei-

ből semmit sem tartalmaz; ellenben a kávénak vegyítéce tejfel és megédesítés czukorral igen helyes, mert a tej és cukor jó tápszerek. A tejben véalkatrészek vannak, a cukor pedig a testben oly anyagokká változik, melyek az ember életére okvetlenül szükségesek. Miután pedig éjjel nem veszünk magunkhoz táplálékot és reggel a vérnek az éjjeli kigőzölés és lélegzés által szennyezett tisztaságát helyre kell pótolni; erre nézve a tej és cukor igen alkalmasak. Különösen gyermekeknek ne tekintsek nyálkáságuak, ha szeretik az édes tejes kávé. A természet nem biába adott nekik kedvetlenséget a cukor élvezetében, mert ez nekik valóban szükséges is, miután erőverésüknek gyorsabbnak, lélegzésüknek erősebbnek kell lenni, hogy a táplálék testük alkotórészévé változzék és az növekedésük előrehaladjon. A felnőtt embernek is van ugyan szüksége a cukorra, de ennel a cukor az ételekben levő keményebb képződik; miután pedig ehhez az emésztő szerveknek munkássága kívánatik meg, a gyermekeknek az emésztést segítjük elő azáltal, s a feldolgozandó kemény helyett kéz cukrot adunk nekik. Szegény emberek gyermekei közt igen gyakori betegség az úgynevezett angolkór, melynek egyik oka a keményet tartalmazó kenyérrel és burgonyának folytonos élvezése, melyeket a gyermekek gyenge emésztő szervei sem kellőleg megemészt, sem cukorra átváltoztatni nem bírnak. E miatt az ilyen táplálék szükségleten tober gyanánt sokáig a gyomorban fekszik, az emésztő erőket nagy mértékben megerőlteti a nélkül, hogy a táplálás megfelelő hasznát hozza belőle. Így a gyermekek gyengék lesznek, elsoványodnak és a legkülönbözőbb betegségekbe esnek.

Ki közvetlenül ebéd után kávézik, jól teszi, ha tej és cukor nélkül élvezi a kávé, mert mindkettő nemhogy elő nem segíti az emésztést, de már telj gyomornak újabb feldolgozásra való anyagot nyújt és azt tevékenységében zavarja; ellenben a kávé önmagában használva, fokozza a gyomor működését.

„K. L.”

Hírek.

Grof György Ábrahám megyénk közszeretű főispánja tényes ebédet adott e hó 9-én, melyre a közigazgatási bizottsági tagokat s a helybeli főbb tisztviselőket hívta meg. A majdnem 5 órát bizottsági ülés alatt kifáradt bizottsági tagok kedélyes szórakozást találtak ez ebédben, mely jó ötletű toasztoknak sem volt hiányában. Legérdekesebb volt Imády Károly főesperes úr toasztja, ki

a derek főispánt egy viruló tilgához hasonlítá, melyet a politikai vilárok nem képesek megfogalni; Págrácz Károly kir. tanácsos Madách Károly alispánt, Eötvös Emil kir. tanácsos Gróf Forgách Antalért, Pajor István Csehrán Lászlóért és Huszár Lászlóért, Imády Károly Fridecsky Lajos törvényszéki elnökört, majd Beniczky Gyuláért és Bozó Palért végül Gr Csehrán László Imády Károly főesperesért ültettek poharat. A főispán úr este felé leszönyvőre rándult, Hr Majthény László főispán urhoz, honnan másnap korán reggel ismét visszajött B. Gyarmatra, hol többeket kihalgatván, még az nap Pestre utazott.

Szenvedélyi hír. Szontagh Pál képviselő úr e hó 7-én B. Gyarmaton volt.

Műkedvelői előadás B. Gyarmaton. Lapunk múlt számában jelzett f. hó 18-án tartandó előadás a darabja nézve változatot szenvedett, a mennyiben a „Csaldások” kitűnő vigjáték elcsúsztatott s helyette „A becsület szűz” és „8. dík pont” című egy egy felvonásos vigjátékok kerülnek szíre. A választmány szorosra szabott az alkalomra meggyerül: Bérczy Mariiska, Bérczy Pannik, Felsenburg Paulin, Omasta Ilonka és Vatter Gyuláné ürbölygeket. — A férfi műkedvelők közül fel fognak lépni: Bozó Gábor, Fabricey József, Garam Jenő, Mátyásy Berezi, Sztranyovszky Géza, Zampory István és Vatter Gyula urak. Rebecsek, hogy az előadást táncmulatság követendő.

Ipolyzágon a megyeház termében Deák Ferencz arcképfének leleplezési ünnepélye e hó 16-án leznd. Megyeink küldöttségileg lesz képviselve ez ünnepély. A küldöttség tagjai Madách Károly alispán úr elnöklése alatt Hanzsly László, Huszár László és Pajor István.

Hymen. Hajós Károly budapesti vasúti hivatalnok folyó hó 5-én jegyezte el Veres Janka kisasszonyt, Veres Gyula szakali föld-birtokos hajós és szelleműs leányát. Áldás e szép frigyre!

Hallatlan feloszlás. A szécsényi kir. járásbírósg 5740. sz. végzéssel egy negyven fős végrehajtási ügyben — a meg-ejtett árverésből befolyt összegből 70 frot itelt meg Eger Imre zárgondnoknak, tehát majd megegyezzen annyit, mint a mennyit a kereseti összeg tesz. Hová fog ez vezetni?

Rendőri hír. (Mire vezet a szerelem feltéte?) Egy magyar orosi ember feltette fel-ségét a póstamesterrel, s ez e hó 6-án azo-morn drámára adott alkalmat. Ugyanis a férj hűtlen neje nyakát borotvával akarta meg-metézni, de a nő erősebb lévén, — ebbeni szándékát megakadályozta és segély után ki-

áltott. Ekkor a megijedt férj kiszaladt a szobából s egyenesen a posta mester házá-hoz tartva, azt bosszúból felgyújtotta, magát pedig az égő ház mellett köröklára akasztá.

Vegyesek.

Keserű próba. Egy boldog férj nem bírt meg teljeséggel neje szerelmében s azért elhatározta azt próbára tenni. Mad-zagok és ügyencék segítségével ember-szágú barát kezelt, melyet saját ruhába öltöztetett és a padlás egyik bomlályos szeg-letében felakasztott; ő maga a kémény mögé vonta magát s várta az utat, kit az fogyl-kosság rejtetve szabadbarát érzékeny le-vélben értenített. Csakhamar ballotta, amint neje cselszöjével a padlások felipegett. „Ha a szamar magát felakartá volna akasztani — monda — már rég megiette volna! De valóság, ott hátál fűg! Nekünk a kö-tetet el kell vágnunk. Mari, erdő a kony-hába és hozd az öreg kését, de ne nyargalj annyira, mert meg elcsúsz. Mari, hallod, most jut eszembe, hogy a konyhának egészén életlen; erdő inkább a Zsófi béhez és be-szél el neki ezt a mi szerencsétlen esztin-ket és azután kérj egy jó éles kését. Mari, hallod, a Zsófi néni utób nem is lesz ott,ha, tegnap azt monda, hogy ma a pi-aczra kell mennie! Menj inkább a doktor-né aszanyáshoz, a legközelebbi úton, a híd-asz! Így egy negyedóra múlva szepén út le-het. Mari, hallod, aztán kérdél meg egy-üttal, hogy jobban van-e már legközelebb ha-mond meg neki, hogy szépen tisztelek; de Mari, ne szaladj már annyira! Visszajövet hozz egy kilogramm csukrot, de ne a szar-koltól, mert az igen durva! Így most már beletesz! Itt figg az új ruhászkórtó kőtelnek; pedig valami régi kőtel is megiette volna-lat meg a temetés, menyibe fog majd az kerülni? „Az ördög vigye el, kiált a férj és dühösen ugrik elő a kémény mögül; az aszany megbotlik, a férj színtén. Mindket-len legarmlanak a lépcsőzetben, míg a házi gazda kidugja fejt az ablakon s mormog: egymáson csúsgnak — mindig gyengédék — mindig olyanok, mint a galambok!”

Rövidítés meg az úr isten. A b. gyar-mati járásbírósg előtt igénykeresetet indí-tott egy falusi földes aszany. — A tárgya-laksi határnapon alpercek meg nem jelen-ték, s makacságban marasztaltattak. — A nő, kik a makacság fogalmát nem ismerté, kérte a bírót, hogy büntesse meg alperce-keket, ki igaztalanságuk ezetében meg csak nemis mertek megjelenni. — A bíró, hába monda, hogy a kereset javára dőt el, a földes aszany e szavakra fakadt: „no, ha a bíró ér meg nem bünteti őket, büntesse meg őket az úr isten!”

— A „szent” szó mint jelző használa-tetése, vagy csudálkozás kifejezése, főleg az olaszoknál nagy mértékben szokásos. Így például az olasz a kitűnő borra is azt mondja: „Vino santo.” A britnél olasz nuntius egykor láztól gyötörve, s brüsseli szőre szomjazva, így kiáltott fel: „Santa”

ság kifejezése és a boldolat jele. Salamon kora bizelgőiről azt mondja, hogy nem fáradtak bele partfogók kezinek csokolga-tásába, migraak kezűjüket el nem érték. Priamos Achilleus kezét, midőn tőle Hektor hulláját kérte, e szavakkal csokolta meg: „Csokolom azva kezét, mely fiamat egyet-lenül megölté.”

Míg a régebbi Rómában Augustus csá-szár kora előtt, az udvarias kézművök a főbbrendűek csak alátvalóították kapák meg, szabad férfiak ellenben csak kézművök és ölelés által névözöltek egymást; a katonák pedig gyakran vonakodtak azon kötelesség-nek eleget tenni, hogy a hadvezér kezét megcsokolják; addig a római császárság kezdetével még a nagyokra és hatalmassokra néve is lényeges és nélkülözhetlen szer-tartási tényező lón a kézműv.

A középkorban minden civilizált népe-s szokásban volt az ékező vendéget csokol-lal fogadni és a távozót ugyanazzal elbú-csát, amennyiben ily alkalmakkor a nő a fér-fiaknak jobb kezüket csokolással nyujtot-ták. Az alátvaló pedig — férfiak és nők egyaránt — kötelesség valának ezen faj-a az egész középkoron át, az föllebrakított ke-zét megcsokolni. A kézművöknek legújabb idő-kig fennmaradt a társalgalmi életben.

Azonban jelenleg csak a nők remény-nek kézművökben és pedig többnyire csak a magasabb rangú nők. Nálunk, hol e szavak: „Kézét csokolom”, kőszönetet is fejeznek ki, még szokásban van általában minden magy-ló kezét megcsokolni; efenben Németor-szágon e szokás a polgar életben már boss-zaabb idő óta nem fordul elő.

kedett mindkét kezével hátának lagalsóbb ázást kavarna.

A csattanás a sárkány farkának a vég-lelek érintkezését kereső legyintésének volt az eredménye, — a felbő a triotonak vég feloszlása, — mindkettőnek pedig Nácink azanya földdeli ölelkezés volt keserős pro-ductuma.

Gondoltam mindjárt, hogy farkasvölő, — szólalt meg a sodrából kisodorhatatlan; — ha az enyim volna, englitiroztatnám, hogy volna neki legalább fogalma az angol al-kotmányról, — plane a kancsuka a farka hegyén egészen alkotmány ellenes, sőt cen-tralistikus működéseiben igen is fájdalmas; — tévé hozzá lankadatlan erővel folytatván reactionarius dörzöléseit.

Tagadhatatlan, hogy a derék Állatnak a farka nagyon nélkülözhető volna, — de nem lehet nála nélkül, — különben tévé hozzá filozof megadással a diák, — min-denek van farka.

Induljunk! — Fel a magasba először, bönét a földi bajoktól szabadult lelünk az alant feltalálhatlan szabadság gyönyö-reit fogja megfellelni, hogy elég erős legyen, midőn ismét a földre vissza esik, a vég nél-küli küzdelmet folytatni, — azután pedig szép házamba Abderába, melyről a közmon-dás azt tartja:

Extra Abderitam non est vita, si est

vita non est ita.

(Folytatjuk.)

A KÉZCSÓK.

(Németből.)

Korunk forradalmi szelleme nemcsak po-litikai téren mutatkozik, hanem az életnek majdnem minden viszonyai között előtérbe lép. A mi és idők óta használatban volt, a mi koránál fogva bizonyos kegyeletes tisz-teletre és érinthetlenségre látszott szert tenni, majdnem rögtön elűrőlletik; s míg a múlt században évtizedekre volt szükség, hogy valamely mely gyökereket vert szokás kiir-tathassék, addik erre jelenleg iránytalanul rövid idő elégséges. Még néhány év előtt szokásban volt a tiszteletnek „egészségére válják”-ot kívánoi. Ezen ósrégi szokás je-lenleg majdnem teljesen kiment divatból. Hogy a társadalmi különbségekben ilyféle vál-tozások oly gyorsan történhetnek, ki cso-dálhatja a vasútak és távírók korában?

Hasonló sors fenyegeti a kézművölés szokását is. Igen sok kézművökben hasonló szokás máris kiment használatból, így pl. a németországi egyetemeken a tudori felava-tásokr az illető dekan által az újdonsült tu-dornak adatni szokott csók.

A kézművök a legrégibb időkben val-lási szokás volt. A pogányok jobb ke-züket megcsóválva azt a nap, hold és csil-lagok felé tartották s így fejezték ki tisz-teletüket az említt égi testek iránt, továb-bá kiváló tisztelettel csókolták meg bálvá-nyaik száját és jobb kezét. Azok, kik bor-zadtak a szent bálványokat szájukkal meg-érinteni, saját kezüket csókolták meg s azt tartották a bálvány felé. Lucian görög író beszéli, hogy, míg a gazdag görö-

gök az isteneknek a légpompásabb áldoza-tokat mutatták be, addig a szegények meg-elégedtek ha imádásukat kézművök által kifejezheték; egy korabeli felvilágosodott szellemű ember pedig istentagadónak tar-tatott, mert egy szobor előtt elment a nél-kül, hogy a kézművölés szertartását figyel-mere méltatta volna. Plinius is említi a ké-zcsókot és azon ősi szokások közé sorolja, melyeknek sem okát, sem eredetét nem is-meri.

Midőn a kereszténység a pogányok val-lását és szokásait kizsírította, a püspökök és előkelő papok föltartották a kézművölés, mint oly tiszteletjeit, melyre igényt tarthat-nak. Azoknak, kik nekik az oltárnál szolgáltak, vagy általában közelükbe jöttek, jobb kezüket szokták kézművölésre nyujtani. A középkorban mindeuki, ki a pápához kö-zeledett, tartozott háromszor térdet hajtani előtte s megcsokolni; és pedig a császárnak meg volt engedve a pápa száját megcsokol-ni, míg a bíbornokok és hercegek csak lábait csókollhatták meg.

A görög egyházban, tehát pl. Orosz-or-szágon, ma is szokásban van, hogy hűvö-tök e szavakkal: „Krisztus föltámadt” s ezen felelettel: „Valóban föltámadt” udvölök egymást a hívek, miközben egymást meg-ölelve, kölcsönösen megcsókollják arcukat. Azonban az előkelőbbek a társadalmilag alantabb állókna csak jobb kezüket nyuj-ták csókoltásra.

Ezen a vallásos szokásokkal összeköt-tetésben álló kézművölés kívül már a leg-régibb időkben a közéletben is széles alkal-mazást nyert a kézművölés, mint az udvarias-

birra di Bruxelles? Környezői azt hitték, hogy valami szentet bí segítségre, a nagy áhítattal rá mondták: „Ora pro nobis!”

— Kinek a szolgálja kend? — kérde egykor IV. Henrik a Louvre-palotában egy visszatérő külső embertől. — Én a magam szolgálja vagyok — felelt a kérdett igen nyereszmodorban. — No akkor kendnek igen goromba gazdája van? — viszonzá a főlelem.

Udvariattal felolvasó. Németség egyik kisebb falujában itt idéz német egyetemi hallgatók a szünidő alatt közérdeklő tárgyakról felolvasásokat tartottak, melyek mindegyike szép számú közönséget vonzott. A múlt szombaton egy F. nevű régészeti bölcsészett hallgató követte társai példáját a felolvasást tartott az „emberek eredetéről,” melyben azt állítja, hogy a fér-

ősek majmaktól származnak, a nők pedig mind szörnyszülöttek. Képzhetni a hatást melyet felolvasása különösen a 300-nál több jelenlevő hölgyben keltett. Még novatásge-
sebbé vált azonban a dolog az által, hogy állítását bebizonyítani nem is kísérte meg, minthogy a jelenlevők sokkal kevesebb észszel bírnak, mint a mennyi a bebizonyítás felfogására elegendő volna. Ekkor három gyönyörű leány kelt föl, a fglazólitoták F-et állításai bebizonyítására, a mint hogy az azt tenni vonakodott, a női közön-
ség nagy része oda routott, s kegyetlenül eldöntötte. Csakis a rendőrség erőltetése föl-
lépése mentette meg a felolvasót a biztos haláltól, kinek most, ágyban fekvő, elég alkalma nyílik affélel gondolkodni, hogy a hölgyek valóban szörnyszülöttek-e vagy sem?

Csalán mint szövetrostanyag. A csalánrostnak szövetro használatát már a múlt században kísérelték meg. Deiningert a berlini gyáros és vegyész, újabb foglalkozott a kérdéssel. A porosz kormány engedélyt adott neki arra, hogy az állami erdőkben díj nélkül szedhesse a csalánt. Deiningert nagyobb mérvű kísérletei főleg arra terjedtek ki, hogy szövetek, kötelek készítésére használja a csalánrostot, hulladékát pedig papírgyártásra. Legújabbban egy gyár felállíthatása céljából 48,000 mark segélyért folyamodott a kormányhoz. A berlini technikai tanács kedvező véleményt adván, a porosz kereskedelmi miniszter késznek nyilatkozott egy csalánrost felhasználására alapított gyárat 10,000 márkával segélyezni, ha a tartomány saját pénzéből állítana ily gyárat.

Irodalom. Csigány nyelvtanra előzetési felhívás érkezett lapunknak Ildáko György losoncai gymnásiumi tanártól. A nyelvtan, mint szerző írja — nem lesz igen nagy terjedelmű, de egészen elegendő arra, hogy az érdeklődők a cigány nép nyelvének bájaival és bajaival tőkéletesen megismerkedjenek. Megjelenik január havában, előfizetés ár 1 frt 20 kr.

Illés Bálint előzetést hirdet költeményeire. A kötet ára 1 frt. 20 dr, díszkötés 2 frt. Megrendelhető Kis-Ujszálláson. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Tiatálnók útmutatója a terhes és gyermekágyban című műve jelen meg. Dr. Schulhof Jakabnak, Grill Károly pesti könyv kereskedésében Ára 1 frt.

Felolvasó szerkesztő:

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

STELLIK DOMONKOS

gépész a balassa-gyarmati gőzmalomban

mindennemű gépezeteket, u. m. gőzkazánok, malmokat, eséplő-, arató-, vetőgépeket, vizipuskákat, kukoricza-morzsolót, szecskavágót, decimál-mérőket, és minden e szakmába vágó eszközöket legpontosabban, gyorsan s legjutányosabb áron jótállás mellett elkészít, — ugyancsak

varrógép javításokat

elvállal. — A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esd.

Továbbá a t. közönség tudomására hozza, hogy

a balassa-gyarmati gőzmalom működését ismét megkezdvén, a vám a vizimalmok szerint vétetik.

Tisztelettel felkéri a községi előljáróságokat és körjegyző urakat, hogy ezt a köznép tudomására hozni sziveskedjenek.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati Népbank igazgatósága részéről ezennel közhirrre tétetik, miszerint a részvényeknek teljes befizetési határnapja f. évi december 20-ára tűzött ki; az 5. 6. 73. 74. 111. 112. 131. 155. 160. 166. 167. 349. 350. 351. 352. 353. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 430. 431. 433. 439. 440. 493. 494. 513. 514. 523. 597. 598. 604. 605. 606. 607. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 634. 635. 641. 665. 680. 681. 682. 683. 686. 687. 690. 691. 728. 743. 775. 776. 777. 778. 789. 790. 791. 792. 795. 799. 835. 836. 840. 844. 865. 866. 867. 868. 869. 871. 891. 914. 915. 916. 920. 921. 922. 923. 924. 950. 951. 953. 954. 955. 962. 863. 985. 986. 989. 1003. 1006. 1008. 1009. 1015. 1019. 1029. 1030. 1032. 1098. 1099. 1102. 1120. 1123. 1124. 1139. 1144. 1145. 1150. 1151. 1156. 1157. 1161. 1194. számú részvények t. cz. birtokosai felhivatnak, miszerint részvényeik hátrálékát késedelmi kamataival a fent kitett határnapig kifizetni elne mulasszák, ellenkező esetben az igazgatóság által a teljesen be nem fizetett részvények megsemmisíteni, s az ez ideig befizetett összegek az alapszabályok 4. §-a értelmében a tartalék tőkéhez csatoltatni fognak.

Kelt B.-Gyarmaton, 1876. évi november hó 10-én.

Reményfy József,
igazgató.